

KOLBJØRN NILSSKOG AS
Skjervstadvegen 13 (JE)
8658 Mosjøen

Saksbehandler:

Espen Olaf Henriksen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Forsmolia steinbrudd Kontrollnummer: 2021.137.I.SFNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Frode Wik

Fra Statsforvalteren i Nordland:
Espen Olaf Henriksen

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Nordland:
Hege Rasmussen
Torhild Lamo

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Forsmolia steinbrudd den 1.9.2021. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Nordland avdekket fire avvik og ga én anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten slipper ut prosessvann uten at det er dokumentert at konsentrasjonen av faststoff/suspendert stoff i utslippspunktet er under 50 mg/L.
- Enkelte typer farlig avfall er ikke forsvarlig lagret.
- Virksomheten lagrer diesel uten at det er gjennomført tilstrekkelige tiltak for å redusere risikoen for grunnforurensning.
- Risikovurderingene i internkontrollsystemet er mangelfulle for området ytre miljø.

Anmerkninger:

- Virksomhetens HMS-plan og HMS-håndbok kan forbedres og konkretiseres når det gjelder forholdet til ytre miljø i Forsmolia steinbrudd.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

27. september 2021	Espen Olaf Henriksen	Oddlaug Ellen Knutsen
dato	kontrollør	seksjonsleder

Statsforvalteren i Nordland

Kopi av rapporten sendes til:

- Vefsn kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: KOLBJØRN NILSSKOG AS	
Organisasjonsnr.: 971872284	Eies av: 974443821
Bransjenr. (NACE-kode): 43.120 - Grunnarbeid	

Kontrollert enhet

Navn: Forsmolia steinbrudd	Anleggsnr.: 1824.0081.01
Kommune: Vefsn	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Pukkverk	
Tillatelse gitt: 25. september 1998	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Avfall
- Utslipp til luft

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Kolbjørn Nilsskog AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Kolbjørn Nilsskog AS innen 1. november 2021 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfnopost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Nordland.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 1. juli 2021. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften § 39-7.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Kolbjørn Nilsskog AS bli ilagt et gebyr på kr 13 500,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 4 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Nordland. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova) og vår nettside.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten slipper ut prosessvann uten at det er dokumentert at konsentrasjonen av faststoff/suspendert stoff i utslippspunktet er under 50 mg/L.

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 30-6.

Kommentarer:

Det følger av forurensningsforskriftens § 30-6 at innhold av faststoff/suspendert stoff i prosessvann som slippes ut til resipient må være mindre enn 50 mg/L.

Forurensningsforskriftens § 30-9 b) pålegger virksomheten å gjennomføre målinger av utslipp til vann. Dere har gjennomført målinger av suspendert stoff oppstrøms og nedstrøms i forhold til utslippspunktet til elva Fusta. De gjennomførte målingene er relevante for å vurdere om virksomheten har oppfylt vilkåret i § 30-6 andre ledd, som dreier seg om tilstanden i resipienten. Måleprogrammet¹ må imidlertid revideres slik at det også gir resultater om innholdet i selve utslippet.

Når måleprogrammet skal revideres, må dere ta stilling til hvor dere skal ta vannprøver. Konsentrasjonskravet i § 30-6 gjelder kvaliteten på vannet som slippes til resipienten, det vil si ut i elva Fusta. Hvis dere tar prøver av vannet som forlater sedimenteringsbassenget, så vil dere få kunnskap om kvaliteten på vannet som forlater anlegget. Hvis dere tar prøver nærmere Fusta, så vil dere kunne nyte godt av eventuelle filtreringseffekter på strekningen mellom anlegget og Fusta, men samtidig vil vannet kunne være påvirket av avrenning fra offentlige veier.

Vårt umiddelbare inntrykk er at sedimenteringsbassenget for rensing av prosessvann kan være noe underdimensjonert. På inspeksjonstidspunktet var alt vannet i bassenget uklart, og det var dermed ikke mulig å se dybden av bassenget. Vi ser i ettertid at vi burde etterspurt hvilke rutiner virksomheten har for å tømme bassenget for sedimenter. Det er mulig å gjøre teoretiske beregninger som kan indikere hvor stort bassenget bør være. Uansett vil målinger av utslippsvannet som går ut i Fusta indikere om det kan være behov for å endre bassengets størrelse, eventuelt om det må tømmes oftere for sediment.

Avvik 2

Enkelte typer farlig avfall er ikke forsvarlig lagret.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-5.

Kommentarer:

Bilbatterier og beholder for brukte oljefilter var lagret direkte på marka, uten noe form for fast dekke som kan fange opp søl og lekkasjer. Avfallsforskriften § 11-5 stiller krav om at farlig avfall skal oppbevares forsvarlig. Dette innebærer at avfallet må lagres slik at det ikke kan slippe ut til omgivelsene.

Avvik 3

Virksomheten lagrer diesel uten at det er gjennomført tilstrekkelige tiltak for å redusere risikoen for grunnforurensning.

Avvik fra:

Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 3.
Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nr. 6.

¹ Se forurensningsforskriften § 30-9 c)

Kommentarer:

Virksomheten lagrer diesel i en mobil tank på 3 kubikkmeter, som på inspeksjonstidspunktet var plassert i steinbruddets øvre del. Det er ingen oppsamlingsanordning for lekkasjer fra tanken, og den står heller ikke på fast dekke. Etter produktkontrollloven § 3 skal virksomheter som bruker produkter som kan forurense miljøet treffe rimelige tiltak for å forbygge og begrense forurensning. Internkontrollforskriftens § 5 andre ledd nr. 6 pålegger virksomheter å kartlegge problemer og utarbeide planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Vår vurdering er at mengden diesel som er lagret i en enkeltvegget tank i et område med trafikk av store anleggsmaskiner innebærer en risiko som er såpass høy at virksomheten må gjennomføre tiltak for å begrense risiko for grunnforurensning.

Avvik 4

Risikovurderingene i internkontrollsystemet er mangelfulle for området ytre miljø.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 6.

Kommentarer:

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 6 krever at virksomheter kartlegger farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Dette må være skriftlig dokumentert. Virksomheten kunne på inspeksjonstidspunktet ikke dokumentere at det er gjennomført risikovurderinger for Forsmolia steinbrudd som gjelder risiko for utslipp eller annen skade/ulempe for ytre miljø. Dette til tross for at virksomheten har utslipp til vann og håndterer oljeprodukter. Kolbjørn Nilsskog AS har risikovurderingsskjemaer som er lagret i systemet KSMEF, men risikovurderingene vi fikk se i inspeksjonen var knyttet til andre typer risikoer (som personskaade). Risikovurderingene var generelle for virksomheten i bedriften og ikke avgrenset til aktiviteten i steinbruddet.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomhetens HMS-plan og HMS-håndbok kan forbedres og konkretiseres når det gjelder forholdet til ytre miljø i Forsmolia steinbrudd.

Kommentarer:

Bedriftens HMS-planen innledes med et avsnitt om mål og risikoområder der også forholdet til ytre miljø burde vært tatt i betraktning. Tabell 1.11 (Oversikt over de viktigste HMS-aktivitetene) nevner 18 aktiviteter, men ingen som gjelder oppfølging av forholdet til ytre miljø.

HMS-planen har et rutinekapittel med eget underkapittel om miljø. Måleprogrammet for utslippskontroll burde vært nevnt her eller annet sted i internkontrollsystemet.

Rutinebeskrivelsen for farlig avfall burde spesifisert hvilke typer farlig avfall som normalt oppstår i virksomheten, slik at det blir enklere å se hva som er omfattet av rutinen. Det står at farlig avfall skal lagres forsvarlig, men det er ikke beskrevet hvor det farlige avfallet skal lagres.

HMS-planen har i kapittel 3 en liste for forskrifter som er mest aktuelle for KNAS. Lista burde inkludert forurensningsforskriftens kapittel 30, Forurensninger fra produksjon av pukk, grus, sand og singel.

Bedriftens HMS-håndbok har et kapittel om ytre miljø med avsnittene Kjemikaliehåndtering, Oppbevaring og håndtering av oljeprodukter og Avfall og kildesortering. I tillegg er det et eget avsnitt Aksjonsplan ved akutt miljøforurensing i kapittelet for aksjonsplaner ved uønskede hendelser. Håndboka bærer litt preg av at den gjelder for hele bedriften, og ikke bare for anlegget i Forsmolia. Dermed er beskrivelsene generelle og mangler konkrete detaljer. Det står at det ved akutt utslipp skal legges ut absorpsjonsmateriale, men ikke hvor dette befinner seg. Det står at farlig avfall skal samles separat på anvist plass, men ikke hvilke typer farlig avfall som vanligvis oppstår i driften eller hvor på anlegget dette skal lagres.

8. Andre forhold

Kolbjørn Nilsskog AS fikk utslippstillatelse for pukkverk i Forsmolia 25.9.1998. Forurensningsforskriftens kap. 30 Forurensninger fra produksjon av pukk, grus, sand og singel ble fastsatt i 2019. Overgangsbestemmelsene i § 30-14 sier at for eksisterende virksomheter som har tillatelser med lempeligere krav, gjelder kapittelet fra 1. januar 2011. Videre heter det at eventuelle strengere krav i eldre tillatelse gjelder inntil Statsforvalteren opphever eller endrer tillatelsen med enkeltvedtak. Vår vurdering er at reguleringene i forurensningsforskriften er tilstrekkelige til at tillatelsen av 25.9.1998 kan oppheves.

Varsel om trekking av tillatelse og varsel om gebyr

Vi varslar med dette om at vi planlegger å oppheve utslippstillatelse for pukkverk i Forsmolia av 25.9.1998. Bedriften må betale gebyr for vårt arbeid med tillatelser (jf. forurensningsforskriftens kapittel 39-3). Vi har foreløpig plassert saken i gebyrsats 9 (~1 dags arbeid), som er laveste sats for arbeid med tillatelser, jf. § 39-4. Siden dette er en spesielt lite tidkrevende sak, vil sannsynligvis bruke halvert sats (jf. § 39-10). Saksbehandlingsgebyret blir da kr 3 400,-.

Grunnlaget for valg av gebyrsats er forventet ressursbruk hos Statsforvalteren i forbindelse med saksbehandlingen. Vi gjør oppmerksom på at vi kan endre gebyrsats, dersom saksbehandlingen medfører en annen ressursbruk enn forventet. Vi fatter endelig vedtak om gebyrsats når saken er ferdigbehandlet. Merknader til dette forhåndsvarselet om trekking av tillatelse og saksbehandlingsgebyr kan sendes oss innen to uker etter at varselet er mottatt.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) §§ 3 og 3a
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren